

Силлабус
Режиссура-хореография кафедрасынын
студенттери үчүн окуу программасы.

Кесиптин аталышы	Режиссер-хореограф (режиссер-бийерман)					
Окуу жылы. семестр	2020-2021 окуу жылы, 5,6,7,8 семестр					
Эмгек курсу	12-кредит, баардыгы 240 саат					
Окуунун структурасы	Чоогуу окуу					
Окутуучунун аты-жөнү,	Молдобакиров З.А. ага-окутуучу Тел: 0700 260760 Каб. № 5					
	“Кыргыз бий композициясы” сабагы сабактардан эн керектүү жана студенттерге пайдалуу сабак деп эсептелет. Анткени кыргыз эли байыркы эл болгондуктан бий өнөрү дагы калыптанат.					
Курстун өтө турган жайы жана талабы, мазмуну	Тарыхый эски бийлер таш бооруна чегилип, кылымдар бою бийленип келген, ошондуктан кыргыз бий композициясы сабагы өтө кылдаттык менен практика жүзүндө, теория жүзүндө өтүү абзел. Кыргыз бийи тарыхый булактардан алынып, кыргыз бийи качан жаралганын анын бийлөө коюу ыкмаларын жазуу түрүндө дагы үйрөтүүгө тийишпиз. Кыргыз бийлери бир нече этаптарга бөлүнүшү боюнча дагы чагылдырылат ж.б.					
Курстун толук жазылышы	Сабактары. (Адистиги) Базалык сабактарда профессионал (кесипкөй) программа менен 570018 Режиссер-хореограф Адистиги боюнча 12 кредит (240 саат) боюнча студенттерди окуу программасын өтүү, ошондой эле 10 семестр окуу процесстерин аткаруу болуп саналат. Кыргыз бийлеринин композициясы” сабагында болгон бийермандарга (хореографтарга) бийлерди кантип коюу жана теориялык окууларды үзгүлтүксүз окуу жана концерттерге байма-бай катышуу, коюла турган бийлердин музыкасын кылдаттык менен кароо.					
Прере квизит	Орто-билим берүү кесипкөй окуу жайы – элдик бийчи.					
Постре визит	Мамлекеттин жалпы аттестациясы Кесиби –Режиссер-хореограф (бийерман)					
Окуу тартибин талап кылуу жана өнүктүрүү компетенциясы	<p>Өнүктүрүү тартибин талап кылуу компетенциясын студент билиши керек.</p> <p>а) Универсалдык Жалпы илимий компетенция (ОК)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">ОК-3</td> <td>Студент өзүнүн илимий денгээлин өстүрүшү жана өркүндөтүүсү абзел.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Эмне билиши керек</td> <td>Азыркы учурда профессионалдын көз карашы менен өзүнүн кесибин илимий жактан жана башка кесиптерди дагы өркүндөтүүсү тийиш.</td> </tr> </table>		ОК-3	Студент өзүнүн илимий денгээлин өстүрүшү жана өркүндөтүүсү абзел.	Эмне билиши керек	Азыркы учурда профессионалдын көз карашы менен өзүнүн кесибин илимий жактан жана башка кесиптерди дагы өркүндөтүүсү тийиш.
ОК-3	Студент өзүнүн илимий денгээлин өстүрүшү жана өркүндөтүүсү абзел.					
Эмне билиши керек	Азыркы учурда профессионалдын көз карашы менен өзүнүн кесибин илимий жактан жана башка кесиптерди дагы өркүндөтүүсү тийиш.					
Эмнени жазышы керек	Кесибин жогору карай өсүшү үчүн көбүрөөк окуусу керек жана адистик боюнча изденүүсү керек.					
Эмнени аткарышы	Өзүнүн адистиги боюнча көптөгөн эмгектерди, бийлерди профессионал денгээлге жеткириши керек.					

керек	
	Өзүнүн социалдык компотенциясы (СЛК)
СЛК-1	Уюштургуч шыкка ээ болуу менен башка дагы топторду өркүндөтүүгө кол кабыш жасоо.
Эмне билиши керек	Тапшырмаларды өз убагында толугу менен аткаруу, аларды чыгармачыл жактан текшерип туруу абзел.
Эмне жазашы керек	Искусство тармагында башка топторду дагы түзүү, аларды тарыхый кесипкөйлүүлүккө жеткирүү, ошондой эле адилеттүү калыстар тобун түзүү.
Эмнени аткарышы керек	Маданият-искусство тармагында кесипкөй, адептүү адистерди чогултуу жана иш-чараларды уюштуруу.
	б) Кесипкөй компотенциясы Кесипкөй – адистештирилген компотенциясы (ПК)
ПК-7	Хореография искусствосун, маданиятын, мугалимдин кесипти анын тарыхы, теориясы менен байланышкан сабактарды өткөрүүгө жөндөмдүү.
ПК-14	Хореографиялык түшүнүктөрдү жана терминологияларды колдонгонго жөндөмдүү.
ПК-17	Хореографиялык мурастарды, фольклор бийлерди издеп чогултуу жана чыгармачыл акцияларды өткөрүү, уюштуруу.
ПК-19	Ар кандай курактагы окуучуларды этаптарга бөлүү жана кесипкөй даярдыктарга үйрөтүү.

Кыскача мазмуну

№	Бөлүмдүн аталышы жана темасы		Кыскача түшүнүк
1	Тарыхый инсандар: КР эл артисти Н.С.Тугелов өмүр баяны жана чыгармачылыгы	Балет “Чолпон” Куйручук	Кыргыз балет искусствосунун биринчи балеттери
2	КР эл артисти Мадемилева К.Ч. өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Саанчы жене”	Кыргыз этно-фольклор бий искусствосу
3	КР эл артисти Сарбагышов У.О. өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Саманчынын жолу”	Тарыхый балет спектакли
4	Абдужалилов С.Д. КР маданиятына эмгек синирген ишмер, өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Талма бий” “Омур бий”	Фольклор бий искусствосу
5	Асылбашев М.Ө. КР эл артисти өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Биринчи мугалим”	Билимге тиешелуу балет спектакли
6	Сыдыков К.К. КР эл артисти өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Алай ханышасы”	Тарыхый балет спектакли
7	Молдобакиров З.А. КР маданиятына эмгек синирген ишмер, өмүр баяны, чыгармачыл жолу.	“Кумуш камчы”	Тарыхый балет спектакли

Жалпы окуунун аты-жөнү жана иш-чаралардын пландары

Окуу иши жана иш-	жалпы	семестр
-------------------	-------	---------

чаранын аталышы											
Чоогуу окуу	240	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Өздүк окуу	120					60	60	60	60		
Азыркы текшерүү	Бий коюучу										
Аттестациясы	Техникалык зачет					зачет	зачет	зачет	зачет		
Орто окуу аттестациясы	экзамен					экзамен	экзамен	экзамен	экзамен		
Жалпы иш чара, кредити жана сааты	240 12 240										

Өздүк иштердин жана сабактардын структурасынын тапшырмалары тема боюнча

№ п/п	Тапшырма аты	Тапшырма СРС	Тапшырма мааниси	адабияттар	Текшерүү формасы	Тапшыруу убактысы
1	“Кыргыз этно-фольклор” бийлери	Бийлерди туура коюу ыкмалары	Этно бийлерди өзүнчө, фольклор бийлери өзүнчө чагылдыруу	А.Бегалиев “Кыргыз бийлер” З.А.Молдобакиро в “Кыргыз бийлеринин тарыхы”	Бийди жазуу түрүндө жана кыймыл аракетти көрсөтүү түрүндө	5,6,7,8 семестр
2	Кыргыз бийлерин туура коюу	Бир нече бийлерди коюу	Бийдин манызы, маанисин аныктоо		экзамен	6,8 семестр

Окуу тапшырмасынын аткарылышы	СРС – формасы жана өздүк мааниси
1. Бийермандын идеясын билүү жана кое турган бийлердин аттарын аныктоо, аларга актердук жана бийчилик өнөрүн тастыктоо болуп саналат.	Коюла турган бийдин музыкасын аныктоо мүмкүн болбосо видео аркылуу дагы концертке катыштыруу маселесин чечүү ж.б.
2. Өздүк даярдануунун милдети, берилген тапшырманы өз убагында так жана кесипкөйлүү менен аткаруу болуп саналат.	Тарыхый булактардан алуу, бийдин өзгөчөлүктөрүн көрсөтүү, андан сырткары кайсы доорго ылайыкташканын тастыктап берүү.

Экзамен учурда жана семестрда аткарылышын көзөмөлдөө

Техникалык экзамен талабы	
1 курс	
2 курс	
3 курс	“Кыргыз бий композициясын” үйрөнүү учурунда биринчи жолу эски бийдин

	тарыхын, билүү абзел. Ошого карата бий коюу болуп саналат. (экзамен)
4 курс	Тарыхый бийлерди шапар тебүү ыкмаларына салуу, (композиция) чоогуу бийлөө, ар кандай оймо-чиймелерди жана толук камдуу бийлерди көрсөтүү. (экзамен)
5 курс	

Студенттердин билиминин талапка ылайык жооп берүү фондунун критериясы	
Эгерде студент 5 балга татыктуу болуш үчүн баардык окуу программасын жана бий коюу ыкмаларын эн жогорку денгээлде аткарылышы абзел. Мисалы: Окууда, практикада, илимде- техникалык талаптарды аткарууда өзүн көрсөтүүсү шарт.	
Баанын критериясы:	
5 бал – алган студент эн негизинен окуунун критериясына ылайык баардык талаптарды эн жакшы 5 деген балга татыктуу болушу абзел.	
4 бал – алган студент окуу учурунда талапка анча-мынча ылайык эмес иш-чараларды аткарганымда чалараак аткарып практика жагынан дагы бий коюу жаатына дагы жакшы деген гана баага татыктуу болгон.	
3 бал – алган студент бардык учурда сабакка катышпай же кечигип койгон бийлери талапка каршы, ошондой эле практикада жана теорияда өзүн жакшы көрсөтө албагандыгы үчүн ушундай баага татыктуу болгон.	
2 бал – алган студент башынан эле окууга көнүлү жок, сабактарды байма-бай калтырып, бий коюуда иш-чараларды практика жүзүндө ошондой эле теория жүзүндө дагы эн жаман аткаргандыгы үчүн татыктуу болгон. Эч кандай критерияга жооп берген эмес.	

Курстун саясаты	Сөзсүз сабакка баруу, өздүк даярдоо жана үй тапшырмаларын толугу менен аткаруу. Сабактарга өз убагында кечикпей даярдык менен баруу, сабактан суранмайынча кетүүгө тыйуу салынган, ошондой эле экзамен, зачетторду аткаруу болуп эсептелинет.
Студенттин укугу	Эгерде студент баанын туура эмес коюлушуна макул болбосо, анда деканга же кафедра жетекчисине кайрылуу менен апелляциялык комиссияны түзүүгө мүмкүн алат.

№	Негизги колдонулуучу адабияттар
1	Фрунзе - 1972
2	Комаров Л., Абакиров А. “Странные горы” -Ф- 1969
3	Абрамзон “Кыргыз жана Кыргызстан тарыхы”- Ф 1939
4	Агафонова Г.А. “Таш боорундагы сүрөттөр”- Ф -1982
5	Жакыпбек у А. “Тенири Манас”-1995
6	Бегалиев А. “Кыргыз бийлери”- Ф-1978
7	Брудный Д. “Кыргыз балет театры” - Ф-1968
8	Дюшалиев К.Ш. “Кыргыз бий” - 1978
9	Илиясов С.И. “Этно бакшылар”- Ф-1964
10	Кадыров И. “Манас – 1000” - 1995
11	Карыпов А. “Манас – 1000” - 1995

12	М.Касей “Кыргыз элдик музыка” -2015
13	Ткаченко Т. “кырыз бийлеринин чогултмасы”
14	Уразгелдиев Р.Х. “Кыргыз бийлери”-Ф-1971
15	Молдобакиров З.А. “Кыргыз бийлеринин тарыхы” -2018

Телекоммуникация жана “интернет” булактары аркылуу сурамжоолор

№1. Guber Leninka.ru

<https://docplayer.com/>

www.mk.kg

www.azattyk.org

№ 2. <https://www.OPEN.kg/>

[Kyrgyzstan/34175-iz-istori/](https://www.OPEN.kg/Kyrgyzstan/34175-iz-istori/)

№3. <http://super.kg/=13548>.